

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра державно-правових дисциплін та українознавства

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК 2. ПЕДАГОГІКА І МЕТОДИКА

ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми *Будівництво та цивільна інженерія*

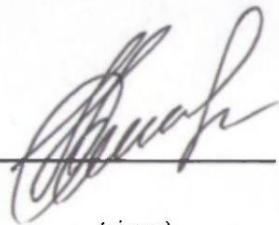
Галузь знань *19 Архітектура та будівництво*

за спеціальністю *192 Будівництво та цивільна інженерія*

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2023

Розробник: _____

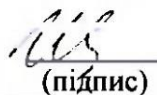

(підпис)

**Наталія БОНДАР, доцент, доктор філософії
за спеціальністю 081 Право**

(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри ДПД та українознавства (назва кафедри)	протокол від 15.06.2023 р. № 11	
	Завідувач кафедри	Світлана ШЕСТАКОВА (прізвище, ініціали)

(підпис)

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____

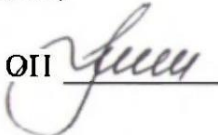

(підпис)

Наталія СРІБНЯК

(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується ОП _____

(підпис)

Людмила ЦИГАНЕНКО

(ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: _____

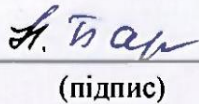

(ПІБ)

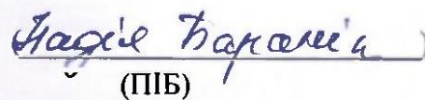

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації _____

(підпис)

(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____

18.06 - 2023 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ					
1	Назва ОК	ОК 2. Педагогіка та методика викладання у вищій школі			
2	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра ДПД та українознавства			
3	Статус ОК	Обов'язковий			
4	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для	Освітньо-професійна програма « <i>Будівництво та цивільна інженерія</i> » за спеціальністю <i>192 Будівництво та цивільна інженерія</i>			
5	ОК може бути запропонований для				
6	Рівень НРК	Другий (магістерський) рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень			
7	Семестр та тривалість вивчення	Денна форма навчання: 1 семестр, 1-15 тиждень			
8	Кількість кредитів ЄКТС	5,0 кредитів ЄКТС (150 год.); форма контролю-залік			
9	Загальний обсяг годин для <u>денної</u> форми навчання та їх розподіл – 150 годин	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні – 16 годин	Практичні /семінарські - 30 годин	Лабораторні	– 104 годин
	Загальний обсяг годин для <u>заочної</u> форми навчання та їх розподіл – 150 годин	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні – 8 годин	Практичні /семінарські - 8 годин	Лабораторні	– 134 годин
	Мова навчання	Державна (українська)			
	Викладач/Координатор освітнього компонента	Бондар Наталія Анатоліївна, доцент, доктор філософії зі спеціальності 081 Право Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 114 г			
	Контактна інформація	ashatana2010@ukr.net			
	Загальний опис освітнього компонента	<p>Відповідно до сучасних соціальних замовлень магістри галузі знань «Будівництво та цивільна інженерія» мусять не тільки володіти знаннями, вміннями і навичками творчої діяльності у відповідній галузі, а й уміти навчати інших, розробляти методологічні основи управління навчальним процесом у системі підготовки фахівців, також знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності.</p> <p>Курс дозволяє ознайомитись зі специфікою педагогічної професії, сучасним станом вищої освіти в Україні та за кордоном; зрозуміти закономірності, змісту, принципів, форм і методів навчання й виховання у вищій школі; оволодіти основами педагогічної комунікації, інноваційними технологіями навчально-виховного процесу; набути вміння та навички використання теоретичних знань педагогіки вищої школи з метою організації та оптимізації педагогічного процесу, також основними положеннями захисту інтелектуальної власності в будівництві.</p>			
	Мета освітнього компонента	<i>Мета освітнього компонента:</i> полягає у підготовці магістрантів, що володіють достатнім обсягом теоретичних знань, практичних умінь і навичок для визначення актуальних проблем педагогіки вищої школи, організації навчально-виховного процесу у вищій школі, впровадження сучасних форм і методів навчання, інноваційних освітніх технологій.			
	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими	Освітній компонент має зв'язок із такими курсами «Ділова іноземна мова»			

	освітніми компонентами ОП	
	Політика академічної доброчесності	<p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету; (ч.5 ст. 48 проекту Закону України «Про освіту»); – арешт або обмеження волі, або позбавлення волі, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю із штрафом.
	Посилання на курс у Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4957

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)				Як оцінюється РНД?
	ПРН5	ПРН9	ПРН10	ПРН14	
ДРН1. Аналізувати сутність та вміти реалізовувати сучасні досягнення педагогіки у вищій школі; вміти аналізувати та реалізовувати на практиці нормативно-правові акти в освітній галузі, зокрема, правові норми щодо захисту інтелектуальної власності.		X	X		Використання технічних засобів навчання, диспути, круглі столи, ділові та рольові ігри, використання проблемних ситуацій, використання навчальних та контролюючих тестів.
ДРН2. Дотримуватися академічної та професійної доброчесності, впроваджувати політику академічної доброчесності в наукову, професійну та викладацьку діяльність, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів, вміти планувати і проводити заходи направлені на недопущення проявів академічної недоброчесності			X	X	Виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; виконання тестових завдань
ДРН3. Впроваджувати на практиці методи науково-педагогічного дослідження, основи педагогічної комунікації.	X	X		X	Використання технічних засобів навчання, диспути, круглі столи, ділові та рольові ігри, використання проблемних ситуацій
ДРН 4. Впроваджувати, розробляти та реалізовувати форми і методи організації навчального процесу, інноваційні технології навчання.	X		X		Виконання модульних контрольних робіт

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендова на література
	Аудиторна робота			Само стійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
<p>Тема 1. Предмет педагогіки вищої школи та методи науково-педагогічного дослідження. Система вищої освіти.</p> <p>1. Педагогіка вищої школи як галузь загальної педагогіки. 2. Основні категорії педагогіки вищої школи. Завдання педагогіки</p> <p>3. Основні ідеї, концепції, парадигми вищої освіти.</p> <p>4. Система методів науково-педагогічного дослідження.</p> <p>5. Особливості систем вищої освіти країн ЄС.</p> <p>6. Болонський процес: сутність та основні цілі.</p> <p>7. Вища освіта в Україні: структура та проблеми розвитку.</p>	2/2	2		12/15	1-20
<p>Тема 2. Сутність та особливості навчання у вищій школі</p> <p>1. Поняття про навчальний процес та навчання. Функції навчання.</p> <p>2. Поняття про закономірності навчання в педагогіці. Загальна характеристика принципів навчання.</p> <p>3. Мета та зміст вищої освіти.</p> <p>4. Концепції рівнів засвоєння навчального матеріалу.</p>	2	4/2		12/15	1-20
<p>Тема 3. Академічна доброчесність в ЗВО.</p> <p>1. Загальні засади академічної доброчесності.</p> <p>2. Поняття плагіату і його види. Плагіат у студентському середовищі.</p> <p>3. Академічна чесність у наукових дослідженнях. Основи академічного письма. Стилї цитування - правила посилання на джерела в наукових роботах.</p> <p>4. Методи боротьби з плагіатом в Україні та інших країнах світу. Відповідальність за академічний плагіат.</p> <p>5. Методи виявлення плагіату в наукових та академічних роботах. Антиплагіатні програми та їхнє застосування.</p>	2/2	4		12/15	1-20
<p>Тема 4. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів</p> <p>1. Поняття та форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів ЗВО.</p> <p>2. Лекція - провідна форма організації навчально-пізнавальної діяльності студентів.</p> <p>3. Практичне, семінарське, лабораторне заняття як форми організації навчання у ЗВО.</p> <p>Інші форми навчання в ЗВО.</p>	2	2/2		12/15	1-20

Тема 5. Самостійна робота студентів 1. Сутність самостійної роботи. 2. Форми, види і зміст самостійної роботи 3. Організація аудиторної та позааудиторної СРС. 4. Організація самостійної роботи студента 5. Навчально-методичне забезпечення СРС. 6. Контроль за самостійною роботою студентів.	-	2		12/15	1-20
Тема 6. Контроль якості навчальних досягнень студентів 1. Поняття про педагогічний контроль та його функції. 2. Методи і форми контролю знань, умінь і навичок студентів. 3. Дидактичний тест. 4. Система обліку успішності навчання студентів за умови використання оцінної шкали ECTS.	2/2	4		11/15	1-20
Тема 7. Методи навчання у вищій школі 1. Поняття про методику, методи, прийоми, засоби навчання. 2. Сутність інтерактивного навчання. 3. Методи, прийоми та засоби активізації пізнавальної діяльності студентів.	2	4/2		11/15	1-20
Тема 8. Сучасні педагогічні технології. Педагогічна майстерність викладача 1. Сутність педагогічних інновацій. 2. Поняття «педагогічна технологія». 3. Рівні та критерії технологічності педагогічних технологій. 4. Види педагогічних технологій. 5. Поняття «педагогічна майстерність»: 5.1. Професійний імідж викладача. 5.2. Сутність та особливості педагогічного спілкування.	2/2	4		10/15	1-20
Тема 9. Захист інтелектуальної власності в будівництві 1. Поняття та основні інституції права інтелектуальної власності. 2. Система нормативно-законодавчої документації в Україні в сфері будівництва. 3. Система права інтелектуальної власності. 4. Оцінка інтелектуальної власності в будівництві 5. Юридична відповідальність за порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності.	2/-	4/2		12/14	21-40
Всього	16/8	30/8		104/134	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кіл-ть годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кіл-ть годин
ДРН1. Аналізувати сутність та вміти реалізовувати сучасні досягнення педагогіки у вищій школі; вміти аналізувати та реалізовувати на практиці нормативно-правові акти в освітній галузі, зокрема, правові норми щодо захисту інтелектуальної власності.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, діловій ігри. - Ситуаційне дослідження; - Обговорення на заняттях; - Рольові ігри.	11/4	- опрацювання незнайомих (нових) термінів та складання власного термінологічного словника; - додаткове опрацювання лекційного матеріалу. - тестування, анкетування, реферат, консультація, письмова робота	26/34
ДРН2. Дотримуватися академічної та професійної доброчесності, впроваджувати політику академічної доброчесності в наукову, професійну та викладацьку діяльність, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів, вміти планувати і проводити заходи направлені на недопущення проявів академічної недоброчесності	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - практичних занять, аналіз практичних ситуацій, рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, ділової ігри.	11/4	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи.	26/34
ДРН3. Впроваджувати на практиці методи науково-педагогічного дослідження, основи	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - аналіз практичних ситуацій,	12/4	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження	26/33

педагогічної комунікації.	рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, ділової ігри.		тренувального тестування за кожною з тем; аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	
ДРН 4. Впроваджувати, розробляти та реалізовувати форми і методи організації навчального процесу, інноваційні технології навчання.	- аналіз практичних ситуацій, рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, ділової ігри.	12/4	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	26/33
Всього годин		44/16		106/134

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Модуль 1 (теми 1-4)	40 балів/40%	До 7 тижня
1.1	Письмові контрольні роботи	15 балів /15%	щотижня
1.2	Тестування	15 балів /15%	щотижня
1.3	Індивідуальна дослідницька робота (підготовка лекції)	10 балів/10%	До 7 тижня
2	Атестація	15 балів/15%	8 тиждень
3	Модуль 2 (теми 5-9)	30 балів/30%	До 15 тижня
3.1	Письмові контрольні роботи	10 балів /10%	щотижня
3.2	Тестування	10 балів /10%	щотижня
3.3	Індивідуальна дослідницька робота (підготовка семінарсько/практичного заняття)	10 балів/10%	9-15 тиждень
4	Підготовка та проведення лекції з мультимедійною презентацією	15 балів/15%	До 15 тижня

1.1. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Модуль 1	<24 бали	24-29 балів	30-35 балів	36-40 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення

		інших підходів до питання		проблеми
Атестація	<9 балів	9- 10 балів	11-13 балів	14-15 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Модуль 2	<12 балів	18-22 бала	23-26 балів	27-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Підготовка та проведення лекції з мультимедійною презентацією	<9 балів	9- 10 балів	11-13 балів	14-15 балів
	Робота не виконана або виконана не правильно	Робота потребує значного доопрацювання	Робота потребує незначного доопрацювання	Робота виконана повністю при дотриманні академічної доброчесності

5.2.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Виконання практичних завдань	На кожне семінарське заняття
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять	Протягом всього семестру
3.	Проходження тестування з атестації та модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
4.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час підготовки лекції з мультимедійною презентацією	До 15 тижня

Шкала оцінювання, що діє в Сумському національному аграрному університеті

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74		
60-68	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	--	---

5. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела (Підручники, посібники, монографія)

1. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / Т. І. Туркот. К.: Кондор, 2011. 628 с.
2. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / М. М. Фіцула. Київ: Академвидав, 2010. 456 с.
3. Лутаєва Т. В. Л Педагогіка та методика викладання у вищій школі : метод. рек. для магістрантів спец. 8.12010007 «Лабораторна діагностика» / Т. В. Лутаєва. – Х. : НФаУ, 2014. – 68 с. <https://dspace.nuph.edu.ua/bitstream>
4. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи : навч. посіб. / Л. В. Артемова. – К. : Кондор, 2008. – 272 с.
5. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с.
6. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
7. Педагогіка вищої школи: підручник / В. П. Головенкін; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
8. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я.М., 2018. 280 с.
9. Швай Р. І. Методика викладання у загальноосвітньому навчальному закладі: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 112с.
10. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / М. М. Фіцула. К.: Академвидав, 2014. 454 с.
11. Ridei, N., Khodunova, V., Voronova, G., Tsymbal, S., & **Bondar, N.** (2022). A social and philosophical analysis of the values of European education. *Amazonia Investiga*, 11(58), 194-201. <https://doi.org/10.34069/AI/2022.58.10.21>
12. Бондар Н.А., Стрельник В.В. Перспективи використання технології blockchain для вдосконалення національної моделі юридичної освіти. *Приватне та публічне право*, 2022 №4. С. 3-7. DOI 10.32845/2663-5666.2022.4.1 URL: <http://pp-law.in.ua/index.php/4-2022>
13. Бондар Н.А., Стрельник В.В. Методологія наукового дослідження теоретико-правових факторів впливу на розвиток юридичної освіти в умовах глобалізації. *Юридичний науковий електронний журнал*, 2023 р. №2. URL: www.lsej.org.ua.
14. Бондар Н.А. Інформатизація юридичної освіти: основні напрямки, виклики часу. Міжнародна науково-практична конференція для науково-педагогічних, педагогічних працівників, аспірантів, студентів закладів фахової передвищої та вищої освіти «Цифрова трансформація та диджитал технології для сталого розвитку всіх галузей сучасної освіти, науки і практики» (м. Лодзь, Польща, 26.01.2023 р)
15. Бондар Н.А. Історичний екскурс та світові тенденції розвитку заочної та дистанційної юридичної освіти. *Slovak international scientific journal*. 2020. № 40. С. 49-53
16. Бондар Н.А. Юридична освіта в глобальному контексті: можливості та виклики. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2021. №4. С. 37-40
17. Бондар Н. Інформаційні технології в юридичній освіті: формування та розвиток. *MODERN SCIENCE: PROBLEMS AND INNOVATIONS*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Стокгольм, Швеція, 3–5 трав. 2020 р.) Стокгольм, Швеція, 2020. С. 933-939
18. Бондар Н.А. Юридична дистанційна освіта крізь призму зарубіжного досвіду. Міжнародна науково-методична конференція «Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і

виклики євроінтеграції» «Value-based Approach in Education and Challenges of European Integration Process» (29-30 травня 2020 року, м. Суми)

19. Бондар Н.А. Деякі аспекти підготовки фахівців права в університетах європейського простору вищої освіти на прикладі Франції. *Modern approaches to the organization of the educational process for law students* (Frankfurtan Der Oder, Federal Republic of Germany, 2 жовтня 2020 р.) Франкфурт, Німеччина, 2020. С. 22-26.

20. Бондар Н.А. Окремі аспекти підготовки юристів у закладах вищої освіти Німеччини. *Реформа освіти в Україні. Інформаційно-аналітичне забезпечення: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції* (наукове електронне видання), 15 жовтня 2020 р. Київ: ДНУ «Інститут освітньої аналітики», 2020. С. 273-277

21. Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність. [Текст]/В.Д. Базилевич// Підручник. - К. :«Знання», 2006.

22. Підпригора О.А. Право інтелектуальної власності [Текст]/ За ред. О.А. Підпригори //К.:2004.

23. Rohovy Stanislav Інтелектуальна власність в будівництві / Stanislav Rohovy, Oksana Yurchenko // *ACADEMIC JOURNAL Industrial Machine Building, Civil Engineering.* – Полтава: ПНТУ, 2021. – Т. 1 (56). – С. 98-103. – doi:<https://doi.org/10.26906/znp.2021.56.2513>.

24. Господарський кодекс України [Текст] /Офіційний вісник України. 2003. No11. С. 462.

25. Господарський процесуальний кодекс України [Текст]: офіц. текст: від 21 червня 2001р. [Текст]: Відомості Верховної Ради України. 2001. No 36. С.188.

26. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст]: офіц. текст: від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Додаток до No51. С.1123.

27. Положення «Про Державний департамент інтелектуальної власності» [Текст]: постанова Кабінету Міністрів України від 20 червня 2000 р. No997.8

28. Положення «Про Державного інспектора з питань інтелектуальної власності». [Текст]: постанова Кабінету Міністрів України від 17 травня 2002р. No674 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 р. No369).

29. «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі» [Текст]: [закон України офіц. текст: від 1 червня] // Відомості Верховної Ради України. 2001. No2000р. No177 III із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 21 грудня 2000р No2188 // Відомості Верховної Ради України. 2001. No8 С.37.

30. «Про затвердження положення про Державний департамент інтелектуальної власності» [Текст]: постанова Кабінету Міністрів України від 20.06. 2000 р. No997 // Збірник урядових актів України.

31. Цивільний кодекс України [Текст]: офіц. текст: Прийнятий Верховною Радою України 16 січня 2003р. Кн.4: Право інтелектуальної власності.

32. Паризька конвенція про охорону промислової власності (прийнята на Дипломатичній конференції в Парижі в 1883 р., розвинена Мадридським протоколом 1981 р.) зі змінами та доповненнями.

33. Угода про торгівельні аспекти пав інтелектуальної власності (Угода TRIPS), підписана 1995 р.

34. Страсбурська угода про Міжнародну патентну класифікацію, підписана 1971р. зі змінами і доповненнями.

35. Локарнська угода про введення Міжнародної класифікації промислових Зразків (Локарнська угода), підписана в 1968р. 13. Договір про патентну кооперацію (Договір РСТ), підписаний у 1970 р. переглянутий у 1979 р. та 1984р.

36. Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків, підписана в 1925 р., зі змінами і доповненнями.

37. Економіка та організація інноваційної діяльності / за ред. П. Перерви, С. Меховича, М. Погорєлова. Харків : ХПІ, 2008. 1080 с.
38. Тютлікова В.В., Безпрозванних О.О. Розробка методики відбору інноваційних ідей для подальшої комерціалізації на основі інноваційного супермаркету. Technology audit and production reserves. 2018. № 3/4(41). С. 4–9.
39. Кучинський В.А., Коробка Н.А. Підвищення ефективності інноваційної діяльності на основі удосконалення підходу до оцінки та відбору інноваційних проєктів. Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Технічний прогрес та ефективність виробництва. 2011. № 7. С. 112–117.
40. Інноваційний розвиток підприємства / П.П. Микитюк та ін. Тернопіль : Принтер Інформ, 2015. 224 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
2. <http://www.minagro.kiev.ua> - Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства.
3. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
4. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
5. <http://www.osvita.org.ua> Освітній портал